

NYIRI KÖZLÖNY.

Társadalmi és ismeretterjesztő hetilap.

<p>Szerkesztői Iroda hova a lap szellemi részét tárgyzó küldemények intézendők : Selyem-utca 856. sz. a. Kiadó-hivatal : Nagy-Orosi-utca 993. sz. a.</p>	<p>Megjelenik minden vasárnap. Előfizetési árak: helyben házhoz hordva vagy postai szétküldéssel ! Egész évre . . . . . 4 frt. Fél évre . . . . . 2 „ Évnyeljedonkint . . . . . 1 „</p>	<p>Hirdetések díja : Minden 5 hasábos petit-sor vagy ennek térfoglalata egyszeri hirdetésért 4 kr., többszöri hirdetésért 4 kr. minden begyűjtésnél. — Bélyegdíj minden ígatasért külön 30 ujr. Nyílttérben minden háromhasábos garmond-sor 20 ujr.</p>
--	---	---

Melyik kettő közül a jogosultabb ?

1.

Homér, a híres görög költő szülővárosa fölött egykor hét város versengett egymás közt; mindegyik saját szülöttének vallván a nagy költőt.

Szabolcsmegyének 4 városa közt foly ma ily versengés, egy születendő gyermek fölött, melyet mindegyik város magának ohajtana. A valódi versenyre azonban két hatalmas város szállott ki, mely verseny a közfjélmel méltán magára vonja.

E két város Nagy-Kálló és Nyiregyháza, s a születendő gyermek : egy új intézmény, — a rendezendő megyei törvényszék.

Mindegyik város joggal követeli, hogy a felállítandó törvényszék övé legyen; illetőleg, hogy kebelében állítsák az föl.

Egyik sem retten vissza az áldozatoktól, miket hozniok kell czéljuk eléréséhez.

Minden bizonynyal tiszteletre méltó verseny.

Nagy-Kálló a multra, Nyiregyháza a jelenre és a jövőre fekteti érveinek súlyát. Amaz a mult idők dióségére, emez fejlettebb társadalmi és kereskedelmi viszonyaira, s jövőjének biztos nagyságára hivatkozik.

Mindkettő szép és jogos alap.

Kényes a tér, melyre kiléptünk; nehéz az állás, mit a két várossal szemben, e kérdésnél elfoglalunk kell : de reméljük, miké az illetők birni fognak annyi szellemi önállósággal, igazságszeretettel s a közjót iránt annyi érdeklődéssel, hogy ezen ugy az állam, mint Szabolcsmegyére nézve egyaránt fontos létkérdés megoldása körül kifejtendő önzetlen igyekezetünket, nem fogják félremagyarázni s különösen, nem fognak a gyanúsítás sőtét vádjával illetni bennünket.

Mi nem állítunk fel új elveket; nem egyéni nézeteinket akarjuk érvényre juttatni; mi csak a már létező viszonyokat szellőztetni s az e kérdésre hathatósan befolyó factorokat kívánjuk egymással szembeállítani. Beszéljenek azok.

Igaz, hogy a multnak, mire N.-Kálló egyedül hivatkozhatik, vannak érdemei, miket megtagadni a történelem meghamisítása nélkül, lehetetlen. De fájdalom, az érdemek visszfénye mellett, ott vannak a százados mulasztások sőtét árnyai is, melyek ellen még folyvást küzdeni kell az újabb nemzedéknek.

Tagadhatatlan, hogy a mukszázadok alkotmányharcainak egyedüli hősei, a régi megyék voltak. Etekintetben az elismerés koszoruja őket illeti. Ám amit ők annyi pénz- és véráldozattal fentartottak, a hatalom egy tollonással megsemmisítette. Egy reggelen a multban hatalmas megyék, az alkotmány erődei, a történetnek adtak át.

Egy évizetd mulva azonban ismét fordultak a viszonyok, s az ősi birtok, az alkotmány visszaadott a nemzetnek.

Az állam főállásának szükségessége, a korszellemmel szemben, azon állambölcseletnek adott a Lajthán innen és túl életet,

hogy : ezentúl csak alkotmányos formákkal lehet kormányozni.

Ott állott a magyar nemzet, hogy ha nem lett volna alkotmánya : teremteni kellett volna ilyet számára.

Az ugynevezett régi jó idők szolgálatai tehát, melyek századokon át különben is, csak bizonyos kiváltságos osztályok érdekeit mozdították elő s azok hatalmának voltak emeltyüi, a jelenben csaknem elvesztették értelmüket.

A magyar nemzet jelenlegi alkotmánya, ha nem is egész lényegében, de legfontosabb részleteiben, az újabb kor vívmánya, — azon koré, mely egy egészen új eszmének lön bölesője, hogy t. i. nem a nép van a kormányért, hanem a kormány van a népért.

A kormánynak, ha állását biztosítani akarja, sehöl, és soha sem szabad, a nagy tömeg, a nép érdekeit, az állam fennállásának biztosítékait mellőzni s magát azokkal ellentétbe helyezni. Ily balfogást egy életrevaló kormány sem tehet.

És kérdjük hol vannak az állam jólétének s fennállásának biztosítékai?

Talán a mult korhadtt intézményeibezi merev ragaszkodásban?

Korántsem.

Azon államnak élete, mely törvényeit, intézményeit csak a jelen idők szükségzeihez alkalmazza s figyelme a jövő időkre ki nem hat, örökös csiriseknek lesz kitéve s csak pillanatra épít. Minden újabb világesemény megrázza alapjait s csak a legnagyobb áldozatokkal sikerül egyelőre biztosítani fennállását; mindig ki van téve az újabb bekövetkezhető esélyek veszélyeinek.

Az állam fennállásának s jólétének alapföltételei, oly törvényekben és intézményekben van letéve, melyek a jelenkor igényeinek figyelembe vétele mellett, a messze jövő kilátásban levő kívánalmait sem téveszti szem elől.

Méltán elvárja tehát Szabolcsmegye, hogy a kormány, eltekintve N.-Kálló multjától; s fontolóra véve, hogy e város oly hosszú idők során át, a hatalom és dióség napjait sem volt képes előnyére felhasználni; sőt a vasuti összeköttetés tekintetében még jelenben is megbocsáthatatlan mulasztásokat tesz, mely jelenség a legkétségbejézőbb prognostikon a jövőre nézve : a törvényszék s a megyei kormány székhelyét oly városba teszi át, mely e megyében egyedül van hivatva arra, hogy a vezérszerepet egy a művelődés, mint az anyagi előhaladás terén kezeibe vegye.

Kell-e mondanunk, hogy e város : Nyiregyháza?

Szabolcsmegye értelmiségének legnagyobb része osztja e nézetet s már az országgyűlési 25-ös bizottság előtervezete is a legbiztosabb kilátásba helyezi Nyiregyháza e tekintetben jogos kívánatának valósulását. Sőt maga a megyei bizottmány sem helyezi egyenes ellentétbe magát e jogos várakozással s az idő és kor követelményeivel; ameny-

nyiben e tárgy felterjesztésében szabad keztez engedett a kormánynak; nem kötvén magát, a megyei kormány és törvényszék elhelyezését illetőleg, bizonyos meghatározott városhoz.

—Y—

Szabolcsmegye bizottmányi gyűléséből.

N.-Kálló, april hó 14.

A mai napon megkezdett megyebizottmányi gyűléseknek egyik legfontosabb tárgyat, az e megye területén felállítandó járásbíróságokat alkotó községek csoportosítása tárgyában összeállított bizottsági munkát léptette.

Hosszas és élénk vita fejlődött ki az egyes községekhez résznit bekebelezés levő, résznit még mindig külön álló s az adófétség és más kormányzati ág tekintetében egészen más községekhez foglalt, de jogilag Szabolcsmegye területéhez tartozó puszták egyenkint megnevezésének szükségessége fölött. Mig végre azok névszerinti megnevezése határozatba ment.

A községeknek járásbíróságok szerinti beosztása végett kiküldött bizottság e nemű javaslati munkálata csaknem egész terjedelmében elfogadott a közgyűlés által. Csupán a küldöttség által elejtett bogdányi járásbírósigtól clesett s Kállóhoz osztott Tura község esatoltottat Nyiregyházhoz, Szentimrey Kálmán bizottmányi tag felszólalása folytán, mely felszólalás pá negyedórág tartó vitára adott alkalmat, amennyiben voltak, kik Turának Kállótól elcsatolását nem helyeselték; sőt olyanok is akadtak, a kik a megyei bizottmányt nem tartották illetékesnek e tekintetben érvényesen határozni.

A járásbírósigokhoz beosztási javaslatot, lapunk jóvő számában egész terjedelmében közlünk.

Korányi Miklós megyei főjegyző ur mellékesen fölémléte Er-Kenéz községnek írásban kifejezett és indokolt azon szándékát, melyszerint Szabolcsmegyétől elszakadva, Biharhoz kíván csatlakozni. A bizottmány nem érezvén magát jogosultnak e tárgyban határozni, abban történt megállapodás, hogy Er-Kenéz község kérvénye, a megye-terület sérthetlenségének hangsúlyozása mellett, terjesztessék fel a kormányhoz.

Ezután az utti küldöttség nagy gondalal kidolgozott munkálata olvastott fel.

(Folyt. köv.)

Nyiregyháza város képviselati közgyűléséből.

Nyiregyháza, april 11.

A közelebbi gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása s hitelesítése alkalmából, sajnosan tapasztaltott, hogy az egymásutáni gyűlések közti hosszú időközök miatt, némely fontos és természetnél fogva sűrűsöbök ügyekben hozott határozatok elkéssetten hajthatnának végre.

Nehogy jövőre hasonló esetek miatt, a halasztást nem szenvedhető közügyek hosszú időig elintézetlenül heverjenek, rövid vita után, határozattalott, hogy : a jegyzőkönyv még ugyanazon gyűlésből, esetről esetre, a jelenlevő tagokból választandó 5 tagu küldöttség által hitelesítesse, mindig a polgármester elnöklele alatt.

Mely határozat folytán, a mai jegyzőkönyvhitelesítő-küldöttség tagjain Juhász Mihály, Bodnár István, Süttő József, Zajác József, és Kovács Gergely képviselati tagok nevezettek meg.

A napi rendre kerülvén a sor, felolvastatik az igazságügyi-miniszterium leirata, melyben a városi képviselőtestület felhívatik, miképp nyilatkozzék az iránt, ha vajjon a kebelében felállítandó járásbírószág részére szükséges hivatali helyiséget hajlandó-e és képes-e kijelölni s azt évenkint fizetendő bérért, vagy ingyen engedni-át az államnak?

Bodnár István, Krudy Gyula, Krasznay Gábor, Benca J., Simon Endre, Süttő József

képviseleti tagok s Riszdorfer János főjegyző ingy-
gen óhajtták átadati a járásbírósi helyiséget.

Zajác József bizonyos időre, p. u. 3-6 évre,
és pedig évenként fizetendő bér mellett kívánja a járás-
bírósgot helyiiséggel ellátni.

Sütő József és Nikelszky Mátyás árverési
felhívást látnak a kormány-ékektoldalu eljárásában. Saj-
nálják, hogy a kormány mintegy kényszeríti a közön-
séget az áldozathozatára.

Bodnár István igen helyesen indokolva kifejti,
hogy tulajdonképen az árverés nem a kormány, hanem
maguk a folyadók községek kezdtek. Hogy a kormány
nem utasította el az önkéntes ajánlkozásokat és ígére-
teket, annak indoka az általános ismert országos pénz-
hiányban keresendő. Meleg szavakban s velős érveléssel
győzi le ellenvéleményesit; kiemelve, hogy közzé-
kötési nem szabad a kérdést, hogy hirtelen haladni, s
nagy eredményekről álmodozni áldozat nélkül nem lehet.

Kovács Gerő tagadja, hogy csak egy község is
tett volna ilyen ajánlatot a kormánynak, különben ő
kéz a szükséges helyiséget a mostani alkotmányos
kormány rendelkezése alá bocsátani, de csak addig,
míg az ország kedvezőtlen pénzügyi viszonyai kívánják.
Ez utóbbi nézetet osztották Sütő József, Bod-
nár István, Uray Tamás, Simon Endre, Krudy
Gyula s Krasznay Gábor képviselői tagok.

Uray Tamás és Sexty József csak föltéte-
lesen adnak ingyent helyiséget a járásbírósnak; ha t.
i. a törvényszék Nyiregyháza tétetik át.

Ez indítvány nagy többséggel elfogadtatik.
Többsen sokszor és messze eltértek a dologtól;
alig lehetett a rendes mederbe szorítani őket.

Ezután egy, a polgármesterhez intézett, interpellá-
ció olvastott föl, a nyiregyházi evang. templom faiban,
a vasuti távirdai közegek által okozott károk megérté-
zése, s az ugyancsak e temetőből a vasuthoz elfoglalt
és kisajátított terület kárpótlása iránt.

Nikelszky Mátyás érzékenyen kikel a temető
fáinak lesonkítása által, az azok alatt porló halottak
iránti tisztelenség és kiméletlenség ellen. Szerente
ily csonkításokat a más tulajdonát képező fákon, enge-
dély nélkül, semmi körülmények közt sem szabad tenni.
A temetőtől esett terület körüli eljárást nem ismer-
heti el correctnek, amennyiben úgy az elhasítás, mint
a kisajátítás az egyház tudta és hire nélkül történt.

Uray a vasutmelletti temetőt bezártni s egy
újabbat nyitnati kért annálkább, minthogy a vasut
melletti térség értéke mindennap emelkedik.

Riszdorfer János főjegyző közös temetőt in-
dítványos, mely azonban, nem talált támogatásra.

E közben az óra 12-től út s a képviseleti tagok
együestől vonulnak ki a tanácssterembe. A rend
meglehetősen felbomlott, míg végre a határozatra kü-
lönben sem képes maradvány is eltávozni.

A félbeszakadt tanácskozás folytatásának ideje
még eddig nem tudatik.

CSEVEGÉSEK.

Két nyiregyházi gyermek találkozik a mult szer-
dán az utcán.

— Voltál-e már a színházban Gyula? kérdi az
egyik a szembejövőt.

— Nem. Volt a felelet.

— No halod-e én még ilyet nem láttam; kép-
szel csak! Tegnap előtt mindenki nevetett, teg-
nap meg mindenki sírt a színházban.

— Hát ma vajon mit fognak tenni?

— Ma, bizonyosan aludni.

— Én bizony nem megyek a te színházadba. Tu-

TÁRCSA.

A megöregedés tudománya.

Már ebből is tudományt csináltak! Csodálkozni
talán a megöregedéstől rettegő fiatal s a megöregedés
föltételeit nagyon is érző korosabb olvasóm? Hiszen az
öregség önként megjö annálkább hogy sokáig várta magára.
Igazuk van önöknek. Az öregség, bizonyos évek-
hez lévén köve, rendszeren megérkezik mindegyikünkhez;
néha nagyon is korán. Ha elérjük a kellő időt, hiában
minden önmánítás, öregek vagyunk.

Ez tagadhatatlan igazság.

De az öregség nem mind egyforma. Van szémbes,
morgorra, örömtelen öregség. Van szelíd, vidám, kedé-
lyes öregség. Amarról, a sivár öregségről írja Kant:
„Az élet meghosszabbításának tudománya által oda-
értik, hogy az élek több megtűrjen az embert, amit
épen nem valami vírád helyezt.” Az ily öregség nem
egyéb, mint a létel sürm üledéke, ami egyáltalában ha-
szonvetetlen.

Szerencsére az ily öregség nem épen elkerülhet-
len. Igen, e szomorú, leverő öregséget módosítani, át-
alakítani s nemcsak tűrhetővé, de kellemessé is lehet
tenni: ha felszerelejük magunkat a szükséges kellékekkel.
És imo ez az, amit a megöregedés titka és tudomá-
nya alatt értünk, mit ha nem sikerül elsajátítanunk;
az öregség terhes, s elviselhetlen fog lenni magunknak
és környezőnknek egyaránt.

Az öregségnek nem kell eljészőneke lenni! „Van
oly fiatalok, mely soha sem röpül el!” mondá Goethe.
Jean Paul szerint vannak emberek, kiknél a gondolkó-
das és visszaható erő végig megmarad; kiben észreve-
hető ugyan az öregség, de eltűnik az, ha beszélni hal-
juk őket.

dok én nevetni sírnék és aludni — ingyen is; miért
adnék pénzt ilyesmiről.

Okosan tette a derék fiu, hogy nem ment. Mert
bizony ott szerdán igen kevés szepet és jót látott volna,
és még kevesebb üdvös tanulságot vitt volna haza.

Valaki Péter. Miért nem írunk iróink ma oly
tisztá magyarsággal és helyesen, mint a boldog 40-es
években írtak az akkori irók?

Senki Pál. Azért mert iróink ahelyett, hogy a
hazai nyelvet tanulmányozzák, az idegen nyelveken rú-
gódnak, s ha már értenek valamit francziául, angolul
vagy olaszul: fölcsapnak magyar irónak s fércelemé-
nyeket fölczafargoznak holmi franczia, angol sat. idé-
zetekkel annyira, hogy az alföldi magyar ember ma-
holnap szoknyáj segélye nélkül, 3 sort sem lesz képes
megérteni a honi irodalom termékeitől.

A „Tiszavidék” közlebbi számában erősen kikel
a nyiregyházi utcai világítás ellen.

Mi akik már több ízben szerencsések voltunk, a
„T. V.” által megátadott világítás jótékony föjnyét
igénybe venni és igen jól ismerjük a városi viszonyokat:
egyáltalában nem látunk benne semmi megróni valót.
Nem tudtuk elgondolni tehát, hogy mi ok indíthatta
tisztelet kollegánkat a gyil... akarjuk mondani, ez
csep kifakadásra?

Szerencsénkre, a váru várt és mindenütt keresett
fölvilágítás, nem sokáig várattott magára. Egy meglep-
ően véletlen eset, kezünkbe adta az Ariadne-fonalat,
melynek segítségével, minden tartaleg gondolat nélkül, ki-
juttunk a kréai — azaz a debreczeni labirynthból.
Egy reggel, a „T. V.” legutóbbi számát a falakon
kiragasztva találtuk.

Azonnal rájöttünk az utcai világítás elleni kifa-
kadás nyitjára.

Tisztelet kollegánk ugyanis, mielőtt lapját a fa-
lakra ragasztotta volna, teljes kivilágításról akart gon-
doskodni; hogy a nyilvános olvasásra kifüggesztett la-
pokat, a nyiregyházi közönség éjjel-nappal kényelem-
mel olvashassa.

Ujabb neve, a világosság terjesztésének!

UJDONSÁGOK.

× **A tiszai ágost. hitv. egyházkerületi gyü-
lés** nem, — mint kezdetben tervezte volt, — Nyiregy-
háza, hanem a közlebb szétküldött egyház-kerületi
főgondnok körlevele szerint, f. é. június 10-én Rozsnyó
fögmegtartatni. Az ujonnan választott superin-
tendus szintén ez alkalomból fog, a szokásos ünne-
pélyes szertartások mellett, főpásztori székébe ikattni.

+ **A szabolesmegyei és hajdukerületi** egy-
esült orvos-gyógyászati egyesület, legközelebbi vár-
egyesedés gyűlést, mint biztos forrásból tudjuk,
f. é. ápril 10-én Nagy-Kállóban tartandja meg.
Ez évesedés gyűlés egyik fontosabb tárgyat képe-
zendi, a Nyiregyháza és vidékén nagy mérvén előfor-
duló gyermek-halálózasi esetek alkalpoinak kiürkészése
s azok lelető megátalása Ugyan e gyűlésben vétet-
nek tárgyalás és megvitatás alá az országos köz-
egészségi törvényjavaslatok is. A gyűlésben,
miután az nyit ajtók mellett tartatik, minden művelt
s az orvos-gyógyászati ügyek iránt érdeklődő nem-
ügytárs is szivesen látatik.

— **A Nyiregyháza állomászó hóvédék,**
valószínűleg megszaporoznak. Mint S-A-Ujelyből ér-
tesítik lapunkat, az ottani hóvéd lakatya a mult hé-
ten leégvén, ott az a hír szárnyal, hogy az ottani hó-
védesség bizonytalan időre Nyiregyháza vezényeltetnek.
E hír, mely még megerősítésre vár, csak fenntartással
közöljük.

— **T. Lukács Ödön** ur, a nyiregyházi hely. hitv.
egyházközönség közserzetben és tisztelben álló lye-
keze, mint értesünkre esett, a pátróhai egyház meg-
hívását nem fogadván el, továbbra is városunkunk ma-
rad. El jár kétségkívül igen kellemesen érinti a t. le-
késr ur tisztelőit és barátait.

A történelemben igen sok meggyőző bizonyítéko-
kat találunk e tekintetben.

Sophocles 92—93 éves korában, kevéssel halála
előtt fia bevádolta a törvény előtt, gyöngé elműjésére
bírák előtt azon időtáj befegyezett „Oedipus Kolo-
nosban” című tagodéját, mire a bírák egyhangyal
odanyilatkoztak, hogy a fiu bolond, ha aztjár, aki ily
művet írt, gyenge elműjnek lenni állítja. Plutarch di-
cséri Agesilaust, mint igen szerente méltó öreget, ki-
nek arcán és beszédében semmi mogorvaság sem volt
észelhető A beteg Galilai kevéssel halála előtt még
ezt írta: „Kutatom a sötétseben a természet majd-
zent, majd azon titkát, s nyugtalan elmém nem talál
békét, bármennyire óhajtánám.”

Julie Bondelli svajci iróné azt mondá az 53 éves
Rousseauról: „Nyolczvan éves ha halgat, harmincz
ha beszél.”

„Vannak emberek, — mondja Jean Paul — kik
fiatalasúnkat csak öregségükben érik el.” Tagadhatlan,
hogy a fiatalok viszonyba, ha azt az öregekora vezetjük
vissza, annak némi világosságot kölcsönöz.

Az ily példák elege bizonyítják, hogy van valami
az emberben, amit nem lehet megsemmisíteni, ami nincs
alávete semmi változásnak. A lélek, a szellem fénysu-
gárral szegi be a testet, az üdőség és szépség varázsa-
val díszíti azt fel, mit elurítatni nem lehet.

Természetes, hogy mindezek bizonyos előkészít-
letek szükségesek. „Az öreg ember — írja Klencke „Haus-
lexicon der Gesundheitslehre für Leib und Seele” című
munkájában, — kiválóan kedélynyugalom és vidámságra
törekezők: örüljön a családi életnek; tegyen jól mások-
kal, szeresse a világot, az emberiséget; ne legyen rabja
az anyagi érdekeknek, kísérje figyelemmel a világes-
eményeket, olvassaga szorgalmasan a lapokat; emlékez-

* **A nyiregyházi városi kaszinó-egylet** által folyó
ápril 10-20-ig tervezett táncszéli, mint a minden
oldalról nyilvánuló nagy érdeklődésből bizon követke-
zethető, egyike leendő a leglátogatottabb és fénysébb
táncszélihelyek, melyek Nyiregyháza addig eltar-
tat. Más oldalról kedves közléseinknek ismerjük jó-
előre tudatni Nyiregyháza és vidéke közönségével,
miként a rendezőség mindent előkötendő, hogy e tánc-
széli, fény, rend, kényelem és világosság tekintetében,
a legmérésztető várakozásnak is megfelelhessen. Való-
ban, nem lehet elege helyeselni a tisztelt kaszinó-eg-
ylet vezérferőinak azon tapintatos és buzgó eljárását,
melyszerint: semmi áldozatot s fáradságot sem kimélnék,
csakhogy a társadalmi törvények által különben is egy-
más utal s a gyakori értilkőzés által mindinkább ne-
mesülő nő- és férfivilágnak, minél több alkalmat nyujt-
sanak az egymással találkozáshoz. A társas összejöve-
telek és táncszélihelyek közlebb hozzák egymás-
hoz a szíveket. Itt szövődnek a szíve és lélekre oly nemesi-
tőleg ható viszonyok és barátságok. A táncszéli iskola
a kétnemű fiatalok számára, hol gyöngödséget, figye-
lem s előkénységet tanulhatni. Itt sajátjától el leg-
inkább azon választások mód, mely nélkül, a tár-
sas-életben kedvelt és becsült senki sem lehet. Ily szem-
pontból fogjuk mi fel a társas összejöveleteket s mint
ilyeneket ajánljuk a fiatalasúnak.

* **Janik Rezső,** a nyiregyházi magyar királyi
honvédzászlóalj örnagy-parancsnoka, egy f. é. ápril 10-
20-ig lelt, hozzánk intézett leveleiben arról értesít be-
nöknek, mikép a nyiregyházi művés-vallású egyház fő-
nökből, közelebb nála megjelvényen, 50 forint telt le ke-
zeire, oly czélló, hogy azt, — mint valami összeg kü-
lönben is, a nyiregyházi sorozás alkalmából, egy
bogdányi izraelita által tanustott tisztelenség meg-
törésének folyamónya, — belátása szerent fordítaná
valamely jótékony czélra. A nevezett örnagy ur, egyet-
érte a derék főrbíróval, a lelett bírósághó 10 főt a
nyiregyházi izraelita árvaház, 10 főt a bogdányi za-
gyék, 30 főt pedig az országos honvédmeház je-
vára leendő fordítás végett, még az nap utnak indított.
Örömmel regisztráljuk a tiszt. főrbírók urnak, e nemes,
emberbaráti szeretet mellett nyilatkozó s követésre
méltó eseményt.

× **A nyiregyházi városi előjárósnak** kell,
hogy köszönetet szavazzunk, a közönség nevében, azon
diszretes buzgalomért, mit az utcák rendezésénél s a
poscsolyák betöltésénél, a járó-kelők kényelmére, napön-
ként kifejti. Sokkal jobban esik szemünkre és nagyobb
örömmel hozzuk a nyilvánosság elé, az ily hasznos in-
térkedéseket, ha azok, nem a mi kötelességszerű fel-
számolásunk következtében, hanem a tisztelt városi
előjáróság saját jó s a közönség érdekeit szemmel ki-
sérő szádekából történnek.

+ **Lónay Menyhért** ó nagyméltósága, mint a
szabolcs-tiszaszabályozási úrszűlet élnoke, tegnapelőt
Nyiregyháza érkezett, az itt tartandó tiszaszabályozó
gyűlésének vezetése végett.

— **A honvédegységek tanfolyam,** hirszerint
f. é. ápril 10-20-án nyitattik meg Nyiregyháza, s tart
6 héttel. Résztveendnek e gyakorlatokban: a tényleges
szolgálatban levő összes kerületi honvédség s a sza-
badszolgált állományuk közül a magukat önként jelez-
kezők.

× **A felső szabolcsi hely. hitv. egyházkerület**
segéd-gondnokai Ujfalussy József ur választottak meg.
E választásnál azon ritka eset fordult elő, hogy a két
jelölt: Pilissy Lajos és Ujfalussy József egyenlő száva-
zatok nyertek. A nem régebben Nyiregyháza tartott egy-
házkerületi gyűlés sokáig vitakozott arról, hogy mikép
döntse el eme választást. Míg végre azon indítvány fo-
gadattott el, hogy amennyiben négy község nem küldte
be szavaztat, ezek fölszűllítandók szavazatuk beki-
sítésre, mi megtörténvén, három község Ujfalussyra, egy
Pilissyre szavazott. Eszerint Ujfalussy József 43, Pilissy
Lajos pedig 41 szavazatot nyert.

× **Nagy-Kállóban** folyó hó 14-re viradóra, 4
óra tájban, a megeházi tőszomszédságában fekvő Kál-
lay-féle ház mellett behúzott egyike belülről kigyu-
lat, a ház, a kitorós előtt jóval előbb támadhatott,
mert a bolti árucikkeknek már nagyobb része föl volt
emészte. A megeházi s a Kállay-féle lakház a legna-
gyobb veszély torkában voltak; csakis a csendes lég s
az áltámlán kifejtett erély mentette meg a szomszédhá-
zak viszonyba többöz volt hivatalára, mesterségére, vagy
kivencze foglalkozására; tekintse magát oly lénynek,
akinek még mindig része van a világon: mindenképen
pedig tápláljon szívében reményt a jövő iránt. — Ez
tartja, hosszabbítja az életet, ez csatoja az embert a
világhoz megóvja az ellankadástól és végelességdéstől.

Humboldt Vilmos szerent az öregségnek nem kell
agálytelejesnek lenni. „Az öregség, — mondja Hum-
boldt egy barátjához írt levelében, — nem lement az
élet délenek magaslátáról, hanem a lélek emelkedése
az örökévalóság felé. Az öregség nem más, mint tul-
tekinés az életen; az érzelum azon áradása, hogy a
tárgyakat, melyeknél szivesen időznék bár, elhagyjuk
ánkül, hogy nélkülözönk.”

„Tultekintés az életen!” Mily szép, mily egyszerű
gondolat! Ugy tekint vissza az öreg ember lefolyt éveire,
mint a megmáztott hegyre. A lég tisztább, üdöb kö-
rülötte, a kilátás szabadabb, a világ már csak körjá-
zaiban lebeg szeme előtt; ó közlebb van az éghez,
az Istenhez.

Valóban édes, boldogító kép!

Mi is lát tulajdonképen a halál?

A halál, nem — mint az anyagi emberek szeretik
hinni — végmegzőzése az életnek, hanem csak közbe-
jött esemény, a vég nélküli lénynek csak átmenete egyik
alakból a másikba.

És mi az élet? Készülődés a halálra. „Az első
lépés, mit a gyermek tesz, nem egyéb, mint közeledés
a halál felé, — mondja Humboldt, ki barátjához írt
levelében fölvastát az életen tultekintés eszméjével
foglalkozik. Közleményein mindenütt az emberiség leg-
szentebb érdekeinek látszólagos magyarázata és kuta-
tása ömlik el. Mindig visszatér gondolatainak alapjá-
hoz, magasztos eszméihez, s csakis ezekben találja fel
a lélek méltó végződját. „Mindig szilárd nézet volt élet-

szakat az elhanyagolást. Mint Kállán személynén hallottuk, a tettesnek már nyomában vannak. Az okok, mikre a gyaru fektették, igen alaposnak látszanak. Reméljük, hogy a kétséggel fogantató vendő hatóság vizsgálata, sikerülni fog a rozslékü tettes ki-
pulatolása.

— Egy tulajvezett egyén, aki a törvénykezési tóren, a jogi tanulmányokat megelőzőleg is, széles tapasztalatokat s alapos ismereteket szerzett, ajánlja magát, képességét és munkásságát az azt igénybe vevő ügyvéd urak figyelmébe. Ezenkívül magánönelvédekben is kész a tudomány bármely ágából órákat adni. Bővebb tudomás szerzhető e lap szerkesztőségénél.

HASZNOS ISMERETEK.

Tartós mál méhalkakra. Ha a közönséges ezement édestejjel jól összedörzsöltetik s festékmódrú elkészítették: igen tartós s olcsó mázál szolgál, melylyel a méhkasok bekenendők. E mázál nem csak a méhkasokat, hanem bármely tárgyat, mint tetőt, kerítést sat. behet kenni, s ekép az idő káros befolyásától megoltalmazni.

A borsó puhára főzése egy eszközölhető, ha egy nagig vízben áztatjuk s ezután a vizet leöntve róla 48 óráig mérsékelt meleghelyre állítjuk. Ezáltal a borsó csirázása megindulván, a keményítő anyag egyen-
esen csuizkorrá változik, és nemcsak puhábbra fő, hanem sokkal ízletesebb s majdnem oly édes lesz, mint a zöldborsó. A paszulyal és lencsével ugyanaz lehet tenni.

Az oltványok és facsemeték megóvhatók a nyulaktól, ha marhapépet, érett sajtot, egy gyűszűnyi léport, néhány apróra tört foghagymát s egy kevés lágy marhagyanijt kevés vízzel fölreszertve, belőle pépet csinálunk és e péppel a gyenge oltványokat vagy csemetéket alulról kezdve 3 lábnyira fölfelé bekenjük.

Műviasz. A nyárfa több fajának (u. m. populus nigra, tremula, pyramidalis) rügyei tavaszszal sok méz-
gát tartalmaznak. E rügyek, ha forró vízben kifőzetnek s meleg zacskóban kiszájtatnak, zölös sárgászínű mézga áll elő, mely szép, világos kámgal ég és kelles-
mes illatot terjeszt. Sokan állítják, hogy ez anyag a gyáripárnál viasz helyett is használható.

A fehér selyemszövet tisztítására czészersz-
rűnek találtakat, az igen apróra tört és újján szitán át-
eresztett kenyér-hej- s kékítő por-vegyület. E porke-
verekkel a szövet bedörgölendő s e műtét után jól ki-
rázandó és porolandó, végre tiszta fehérhúval lesim-
itandó.

A virágumok és hagymák rothadása ellen. igen ajánlatos, hogy a gumók, meliót elültetettének, a homokos és földes részeket megtisztítsanak, le-
törtültsenek, ezután sóvízbe állítsanak, s 8 órai áztatás után a napon megszáritassanak. Egy pint só-
víz készítéséhez ½ font só kívánatik.

Vajhamisítás. Az élelmi czikkék és nyerst-
mények hamisítása, fűdalom, napjainkban igen magas fokra hágott. A nyereségvágy nem elégszik meg többé azon tiszta haszonnal, melyet terményei után joggosan követelnek; hanem a hamisítás mesterségéhez folyamod-
dik: keverés, főlhigtás, festés s más vegytani műve-
lekkel igyekszik terményének mennyiségét fokozni. Ily vegytani művelet tárgyai ma: a liszt, zsír, tej, tej-
föl, kenyér, bor sat. Nem csoda tehát, ha az oly kereset fogyasztási czikk is, mint a vaj, nem maradt ki a számításból. A vaj hamisításánál főzőel, a súlyos-
bitás; miert is azt különféle anyagokkal keverik. Ily keverék a czéla: a timsó, mely a vajnak fehér ke-
nőcs forma szint, édes előizt s kellemetlen fanyar íz-
szelzuó utóizt kölcsönöz. A sziksó és hamuszír is használhatók e czéla. Az így hamisított vaj, szappan külső s kesernyész irú. Hamisítása kitudható, ha egy darab vaját keverés közt vízben felforralunk, mi által a benne levő só felolvad, s a vizet átszűrve elpárolog-

tem, — ilya egyhelyütt — hogy a viszonyokban, melyek a halál által megszakítottak, csak annyiban vehetünk részt, amennyiben azokból mitsem vehetünk át a másolatra. Az anyagiaknál áll ugyan e nézet, de az eszmékkel egészen mások a viszonyok. Ez utóbbi, habár egyes tárgyakat szorítokzik is, oly eszmékkel van kapcsolatban, melyeknek központját ez életben meg nem találjuk.

Humboldt e túlélethei tekintés el azt akarja, hogy e földi létén túl célt tűzzünk magunk elé, s hogy egész törekvésünkkel a legfőbb pont felé gravitáljunk: mert így nem függünk a sors szeszélyeitől és egyenesen a való boldogság felé haladunk.

A megőrzés művészetét minden bizonyván ily alapon nyugszik. Az öregsgt különben mindig kiesinyesnek s aggályteljesnek tűnnek fel. A halált nem szabad tehát oly véghatárnak nézni, melyen túl minden megszünik. Az ily gondolat koparrá tenné az öregsgt pályá-
ját; az ily öregsgt pedig nem lenne egyéb, mint egy sötét, ködös utca, melyből nincs kilátás sem egy, sem más irányban. És vajmi bizonyu helyzet az ilyen! Azon kélt tehát lennünk, hogy ez eszméköt önjuk magunkat. Meg kélt tanulnunk az öregsgt tudományát. Öregékké kélt lennünk természetesen, de anélkül, hogy emiatt kétségbe essünk.

Alig érezte ezt valaki annyira, mint Schlieier-
macher, ki az öregsgtet a szellem alacsonyosságának nevezte s egy szép dithyramban örök ifjúságot ígért ma-
gának. Azt mondja e dithyramban egyhelyütt: „Az öregsgt üres előélet, sildány gyümölese azon ábránd-
nok, hogy a szellem függ a testtől. Ki meri állítani, hogy a nagy, magasztos eszmék tudata, mit a szellem állít elő, a testtől, és a világ iránti érzék a kultúgok mtködedétől függ? Avagy srükségesek e nekem az öreg-
sgt napjaiban már gyengülő látszervek, a szemek arra,

tatjuk, a visszamaradt üledéket megvizsgáljuk. Res-
zelt burgonyával, vagy burgonya-keményítővel is hamisítottak a vaj, mit úgy lehet megbírálni, ha az ily vajat felolvasszuk és a fénken maradt burgonya-
üledékre ilhant (Jod) csöpögtetünk, míáltal azonnal kékszure változik. Ezenkívül az így hamisított vaj dar-
rabbosságról is fölismérhető.

KÖZGAZDÁSZAT.

A népgazdászati elemek.

A társadalmi együttlének egyedüli czélja a szellemi és anyagi jólét, melynek elérkezését nem elég csak imával és üres só-
hajtásokkal kérni, hanem szellemi ismeretekkel párosult munka és kitartó szorgalommal kell azt elősegíteni.

„Az ember munkája után él,“ ezt mindenki tudhatja. A legdusabb termő föld sem tárja fel önként kebelét, hogy kin-
csével elárasszon bennünket.

A munka legelső és legfőbb alapfölté-
tele az életnek.

A kiváltság napjai már lejártak. A nap-
számos csak oly srükséges tagja a társada-
lomnak, mint bárki más.

De munkánk csak úgy lesz áldásthozó, ha az ész vívmányait is igénybe vesszük munkálkodásunknál. Szellemi képzettség nél-
kül, tevékenységünk sikertelen marad; a drága idő elvész s az erő elforgácsolódik.

Jelen értekezésünk, amennyiben ezuttal nem a nemzetgazdászati általános elveit, ha-
nem a magángazdászati viszonyokat, az egyéni jólét alapföltételeit vesszük becenzolás alá, a közgazdászati tanulmányoktól alaki-
lag eltér.

A társadalom jóléte, annak egyes tag-
jai jólététől, az egyes tagok jóléte pedig az egyéni jó magatartástól függ.

Az egyéni magatartás részint a józan szokások, részint a tanítás természetes folyo-
mánya. A józan magunktartása tehát kétség-
kivül ismereteket föltételez; ez ismeretek pedig csak tanulás által szerzethetők meg.

A józan magunktartására nézve álljon itt csak egy példa.

István és János egykőzségbeli két ügyes földiparos. István józan életű, pontos, előre-
látó, becületes, gyermekeit iskoláztatja; János ellenben részeges, hanyag, kicsapongó, gyermekeit nem taníttatja.

Mily nagy lenne a különbség két oly község, vagy társadalom közt, melynek egyike Istvánhoz, másika Jánoshoz hasonló magatartásu egyénekből állana.

A szellemi és anyagi felvirágzásnak, nélkülözhetlen feltételei tehát a józan szoká-
sok s a hasznos alapismeretek.

Valamint a tanítás, józan hajlam és zo-

logy az emberiséget figyelemmel kísérem? Vagy a vér-
nek okvetlen sebezeseben kélt futnia a véredényeken át, ha szereti akarom azokat akik megérdemlik? Akarom ereje izmaina ruganyosságától függ talán? A szel-
lem a fő, ezt pedig semmi sem gátolhatja meg mtkő-
désében. Akarom, hogy képzelem mindig élénk, szívem a szeretet tüztöt meleg s akaratom szilárd maradjon. Nem akarom látni az öregsgt jeztő gyengeségeit, mely a lét céljával nem meg egyezik: örök ifjúsággal ke-
setegtem magamat.”

Ne értsük félre a fenkölt eszmékben gazdag költő. Az örökifjúság alatt, itt a lélek elevenségét s az élet iránti érdeklődést kélt érteni.

Az öregsgt tudományá alatt tehát, azon módozatok értendők, melyek a nyugodt s boldog öreg-
kort előkészítik és biztosítják.

„Aki nem bírja az öregsgtnek lényegét, az csak annak szenvedését bírja,“ mondja Voltair igen helyesen.

Az öreg ember, aki mindenáron fiatal akar jászani, sokszorozva érzi azt az öregsgt elödeltségét. Nagy áldás, hogy az öregok a felölt idő tudalmával bír s azokköz alkalmazza magát. „Az öregsgre a léha elpnltsággal ép oly kártékony, mint a csapongó szenev-
délyek az ifjúságra nézve,“ — mondja Rochefoucauld. Az eltpnltsággal és elszigeltséggel pangóvá teszi az embert. Ez élet minden irányban hatni kélt. Külsőleg hasznos övszer e tekintetben: a rendes éték, a test-
gyakorlatok és hidegvizeli mosás; szellemileg a fiatal-
sággal s a gyermekekkel társalás.

A fiatalok és öregok közti természetes viszony sokkal fontosabb, semmint az egyelőre látszik. A fiatal-
ság örömmel csatlakozik az öregbekhez, iparkodik követni őket mindenben. Ha a fiatalság az öregok ál-

kás nélkül, az egyéni jólét megalapítására elégtelen: ugy a legjobb szokás mellett is, ha szellemi ismeretekkel nem párosul, gyámoltalan lény marad az ember.

Tagadhatatlan, hogy a világ, az embe-
riség nagy haladást tett minden irányban. Az égi testeknek nemcsak keringéseit és mozgásait, hanem azok nagyságát és távol-
ságát is kiszámítja. Kitanulta az évnek változásait, a csillagok állását s a szelek irányát. Az ásvány, növény és állatország mellett, hata-
lma alá hajtotta a levegőt, a villanyt és delejességet.

De azért korántsem higgyük, hogy már minden teendőnket bevégeztük. A világisme még fiatal; a tapasztalás és ész folyton előre-
halad: sokat kélt tehát meg tanulnunk.

A tudomány feladata: kipuhatolni a haladás okait, a természet fejlődési törvé-
nyeit, s az emberiség srükségleteinek forrásait, az anyagi jólét e srükségképeni tényezőit.

Az ember gyámoltalanul, gyarló, szá-
nandó helyzetben lép a világba. Meztelen teste nem állja ki az elemek viszontagságait. Gyenge szervei egyáltalában nem alkalmasak megküzdenni a ragadozó állatokkal. Két év-
tized kélt csaknem, míg kifejlődik.

Mi tehát az, ami az embert ily nyomoru kezdet mellett, mégis urává tette a földnek és egyéb teremtményeknek?

Kell-e mondanom, hogy ez az ész, a szellemi erő?

Az öntudatra ébredt elme, a testnek mezt, a gyomornak táplálékot, fáradt tag-
jainak hajlékot keresett.

Az első srükségletek kielégítése már kezdetben kényszeríté őszüleinket az anyagi jólét feltételeit képező eszközök czélbavé-
telére.

De ez nem volt elég. Csakhamar átlát-
ták őseink, hogy nem elég csak máról gondolkodni; hanem srükséges, hogy a bőség idején a fölösleg, a jövő srükségei fedezésére eltéuessék.

A vajag fogalma tehát egyidejű az em-
beriséggel.

Javak alatt nemcsak az élelmi és fo-
gyasztási czikkék, hanem minden az élet srükségletei kielégítésére szolgáló tárgyak is értendők; mint a műszközők, gépek, a kézmű, gyáripár terményei, sőt a tudomány vívmányai is, mint anyagi jólétünk tényezői, javainkhoz tartoznak. E javak összesége képezi a nemzeti, vagy népvagyont.

A munka és tevékenység gyümölesét tehát általában javaknak nevezük, melyek összesége képezi vagyunknak.

tal örömmel vezetteti magát a világba: az öreg ember a fiatalssággal kísértesse ki magát az életből. Reményel, vágyai varázsolják vissza saját fiatalsságot; mert Dumasként: „A gondviselés valóságos jötéménye, hogy az emlékezet meghozza a fiatalkor édes ábrándjait, midőn mi már nem mehetünk vissza hozzá. Az édes visszaemlékezés, a fiatalkor rózás vízfényével szegi be aggurunkat.”

Az öregsgtet ugy kélt idomítani, hogy az eszme létesülhessen. Fölül kélt emelkedni a földi dolgokon. A mindennapi élet hadl folyjon lábaink alatt; de fejünkét ragyogó eszmék sugározzák körül s így keressük az eget. Megható igazsgt, hogy a legnehezbebet, egyedül kénytelen véghez vinni az ember. A halálba egyedül, magára hagyatva megy; nem kíséri oda sem szeretet. sem becsülés. Készüljön el tehát az ember jókor a halálra; szokják huzzá mindent elhagyni, csak bensőjét nem, ami egyedül bírta Elmard minden, — a szenvedélyek, hajlamok, fogékonyág, sőt a test is; elmard a pályátárs, viszony, idő: csak saját énje marad meg végig. Pótoljon tehát a benső, az én minden.

Ha így, fokokint nemesevde, s tisztulva a földi-
ségtől, közeletünk az örökvalóság légköréhez: a halál ugy fog feltűnni szemünk előtt, mint a regvárt lépés, mely jobb hazába vezet. A halál nem visszaret-
tetel; benső következetességét, teljes kibékülést hoz létre, amiben igen sok megnyugtató van.

A csendes, böles öregkor előkészíti az életet a halálra; elveszi a halál eszméjének fulánkját, s össze-
köti földet az éggel.

A vagyon kétféle, egyik a napi fogyasztás tárgyát teszi, a másik új javak előállítását eszközlő. Ez utóbbi tőkének nevezetik.

A közművelődés alanti fokán álló népek, csak egy napról a másikra teugódnak; alig képesek a napi kenyeret megkeresni. Lopás, pusztítás által tartják fenn magukat és családjukat; s ha a szükség beköszönt, éhség és dőghalál dézsmálja meg őket.

A tapasztalás igazolja, hogy a közművelődési téren haladás, töke-gyűjtéssel veszi kezdetét és, hogy minél kevesebb a töke, annál kisebb a népesség száma is.

Arra, hogy a művelődésnek minél magasabb fokára hatolhassunk a polgárosodás jótékony áldásaiból résztvevessünk; mindenképpelt pedig csak egy út vezet: a gazdálkodás, a takarékoság. Ez az, mely az inséges napok hiányát, a jobb idők fölöslegével pótolja.

Szerencés viszonyok kétségkívül nagyban elősegítik az embert a gazdálkodásnál és takarékoságnál: de szintén tagadhatlan, hogy az egyéni ügyesség, a tudományos szellemi képzettség, a szokás a hajlam fontos befolyással vannak jó- vagy balsorsunkra.

Elbis Vilmos után K. I.

— A debreczen-szatmári vasut megnyitása, újabb hivatalos értesítés szerint, f. é. július hó 1-jére halasztott.

— A salgótarján-losonezi vasut mint hírlik, f. é. ápril hó 24-én adatik át a forgalomnak.

— A szatmár-szigeti vasut, építése már megkezdett. A szigeti időház iránt még nem történt ugyan végmegállapodás; hihető azonban, hogy a sőbányák, az időház helyiségének kérdésénél, nem fognak kiesni a számításból.

— A vasuti órák szabályozása iránt a magy. kir. közlekedési miniszterem elrendelte, hogy valamennyi magyarpálya, óráit a budai délkör szerint irányozza.

— A tiszavidéki vasut igazgató-tanácsa, a temesvári-orsovai vasut iránt tett ajánlatának határozott-

tabb kifejezésére utasítottat a kormány által, egy hozzá intézett leirban, melyben többek közt, a kormány bir-tokában levő társulati részvények el nem adása is hangsúlyoztatott.

— **Olcsóbb szállítási díj munkásoknál.** A kereskedelmi miniszteriumnál már megkezdettek a tárgyalások az iránt, hogy a pályavállalatok, épügy, mint tavaly, az aratási munkásokat olcsóbban szállítsák: hogy a nálunk különösen aratás alkalmával mutatkozó munkáshiány a lehetőség elháríthatassék.

— **Forgalomba bocsátott ezüstpéncz.** 1870. év végével forgalomba bocsátott: 27,183,126 darab husz-krajczáros, — és 40,445,118 darab tíz-krajczáros, összesen 9,181,136 fr. 50 kr értékű ezüstpéncz.

— **A tereziái szanyi-silai vásár,** ezidén f. é. május hó 8-án fog megtartatni.

Nyiregyháza, ápril 15. A múlt számuokban jelzett enyhe, napfényes idő, ugylászik, csak játékos fűzött velünk. Az alig párnapig tartó kedvező időjárás hidegre és szélesre változott át. Penteken délután hűvös esősepek verték el a port városunk utcáin s ontották meg kertjeinket. Tegnap hétfőnknek meglehetősen élénk volt. A szarvasmarhákat magas áron tartották. Vétel kevés történt. Sertés nagy számmal ártottat ki. Zöldség és baromfi tektünetében nagy volt a hiány. A gabona nemek árka a természetesarokban következőleg van beiktatva: Buza vámmászánkint 175-480; rozs 80-82 fontos 3-3.05; árpa táplálékra 70 fontos 2-2.10; tengeri 4.80-5; zab 40-42 fős 1.50-1.80; bab 4 frt; köles 2-2.10; búkköny 2.75-3 frt; olaj 23-24.50; szesz, magyaritze 21% kr.

IRODALOM és MŰVÉSZET.

Az alább megnevezett s Hlinez Gyula nyiregyházi könyvtáros kereskedésében kapható legújabb irodalmi termékeket, ajánljuk olvasóink becses figyelmébe: „Spanyol színműtár,” 3 kötet, egy kötet ára 1 frt. — „Az ország sebői,” 6. Szathmáry Károlytól 4 kötet, 4 frt. — „Schwartzte Diamanten,” 5 tom. 5 frt. — „Fenn és alant,” Szegey Mórtól, 4 kötet 4 frt. — „Humoros életképek,” Pákh Alberttől, 2 frt. — „Rejtélyes Párizs,” Ponsontól, 8 köt. 8 frt. — „L'othaire” Disraelytől, 2 köt. 5 frt. — „A domatár,” 80 kr. — „Tompá Mihály összes gyűjtött költeményei,” 6 köt. 7 frt. — „Döntvénytár,” magy. kir. curiai határozatok, 3 folyam, 5 frt. 50 kr.

Nyiregyházi színészet.

— Hétfőn, ápril hó 10-én „Nők az alkotmányban”, eredeti vigjáték 3 felvonásban. Irta Toth Kálmán. A darabot, mint compact egészről, — mely a fővárosi irók körökben nagy feltűnést okozott s

mely még folyvást a napi kérdés tárgyát képezi, — dacára annak, hogy hősei nem egészen új alakok a színpadon s pár jelenete nagyon is élőknek emlékeztet egyik-másik ismert színműre: csak elismerőleg nyilatkozhatunk. Látszik, hogy ügyes kezek állították össze. Az események fonala gyorsan, egyhamisútán perog le az író orsójáról, nem hagyva hízogot sehol. A jellemek következetesen domborolnak ki. A darab fénypontját a kávé melletti korteskedés képezi. E jelenet egytánna képes a darabot fenntartani s annak a játékrendben helyet biztosítani. Az előadásról hasonlóan kell nyilatkoznunk, amit a darabról magáról mondottunk. Egészen véve, elég kerekded, összevágó és élvezhető volt ugyan; egyes szereplők azonban sok kívánni valót hagytak fent. A fénypontot mindenbizonynyal Szathmáry-Laczoköcnyé asszony művészi játéka képezte, mely egyedül volt képes a figyelmet lekötöni s az érdeklődést fokozni.

— Kedden, ápril hó 11-én „Troppmann János”, történeti színmű. 4 szakaszban. Modern, látványos rem-darab, mely a munkásnépre birhat talán némi erkölcsi hatással, de a művelt közönség igényeit ki nem elégíti. Mint színpadi termék is igen gyenge. Troppmann János jellemé és alakja, eléggé kidomborult. King János a leggyaribb jellem, ki — dacára tragikus sorsának, — nem volt képes kellő számalmat költeni maga iránt. Ily roppant könnyenhivéseget alig lehet képzelnéi férjben és apában. King gyermekeinek Troppmannotól féltelmük és idegenkedésük, igen szép érzékre mutat a szerzőknél. Magában csekély, de a föl-fogásban nagy. A szereplők szível lélekkel igryeztek a darabba erőt önteni; ami azonban nem igen sikerült. A lefejezett ábrázoló néma köpölet elmaradtatott volna.

— Szerdán, ápril hó 12-én, „Richelieu herczeg első párbjai”. Francia vigjáték 3 felvonásban, irták Bayard és Dumanoir, fordította Egressy Béni. Valódi francia sikamlós színmű, tele szeméremsertő kétértelműségekkel és frivol-kifejezésekkel. Különb mint ilyen mű, ritkítja páját. Némethyné a 15 éves Richelieu herczegét kitünő szeretetreméltósággal személyesíté. Játéka elragadó volt. Az elevenség, a valódi férfias magatartás, és a feltüntetett elegancia, egészen feledteték az e keretbe különben már-már alig illő alakját. Nouilles herczegnőt Szabó Krisztina elég méltóságtelesen állította elő. A hű, nagyravagyó nő minden modultalában látható volt. Nemethy a bárgyu Chasse bárót élethűen rajzolta; neje azonban Drágussné kezei közt csaknem végkép elcsétt. Szathmáry K. (Matignon lovag) alakja mindig egy és ugyanaz. Matignon lovagjában ráismertünk Troppmannjára épen ugy, mint hárs Szlankaményjére. Ugy látszik az alakítás nem erős oldala. A szép számu közönség különben igen jól mulatott.

Felelős szerkesztő: K. Kmethy István.

HIRDETÉSEK.

Rózsakerti József

vendéglős

(5) 2-1

tudatja a t. ez. közönséggel, hogy:

„A TIGRISHÉZ”

czimzett vendéglői helyiséget 3 évre ismét kibérelvén, azt ujjában berendezvén, folyó évi május elsőtől kezdve, ugyanott jutányos árak, pontos és tiszta kiszolgálat mellett, folyvást étkezhetni.

Az ételek házhoz is kiszolgáltatnak.

(4) 2-2

Kiadó lakás.

A Sörház-utczában 1136. sz. alatti háznál egy 4 szobából, étkamrából, 2 lóra való istállóból álló lakosztály, bármikor bérbe vehető.

Bővebb tudomás szereszhető ugyancsak ott, a háztulajdonosnál.

Egy 8 lóerejű

(6) 0-1

CSÉPLŐ-GÉP

Szürthén (Ungmegyében)

e hó 21-én délután

szabad kézből

árverés útján lesz eladó. Addig is bővebb felvilágosítást ad

Soltész Gyula

vaskereskedő Nyiregyházan.

Hirdetés.

(7) 3-1

Egy jó házból való 14-15 éves fiu Nyiregyházan alulirt üzletében, kedvező föltételek és három évi gyakorlati időre fölvéttetik.

Jánoszky András

szabómester.